

RESULTATEN PEILING OMGEVINGSLAWAAI ALMELOPANEL 2017

Van 4 tot en met 18 april is er een peiling onder het AlmeloPanel gehouden. Van de 1.967 panelleden die waren uitgenodigd, hebben 1.159 leden de vragenlijst ingevuld. Een respons van 59 procent. Het onderwerp van deze peiling was 'omgevingslawaaï' (geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder). De resultaten van deze peiling gebruikt de gemeente voor het, in 2018 vast te stellen, "Actieplan geluid 2018–2023" en het meten van het effect van haar geluidbeleid. Omdat in 2012 dezelfde vragen zijn voorgelegd aan het panel, wordt in deze rapportage een vergelijking gemaakt tussen de resultaten van 2012 en 2017.

VOORNAAMSTE RESULTATEN

- De mate van ernstige geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder is toegenomen in Almelo ten opzichte van 2012.
- De ervaren ernstige geluidhinder onder panelleden is het hoogst in de wijken Aadorp en De Riet.
- Er is sprake van een toename in het aandeel ernstig slaapverstoorden in de Windmolenbroek.
- Er is sprake van een toename in het aandeel ernstig trillinggehinderden in de Ossenkoppelerhoek.
- Ten opzichte van 2012, is het aandeel ernstig geluidgehinderden door wegverkeer, burens en treinen, toegenomen.
- Het aandeel ernstige slaapverstoorden is toegenomen bij zeven van de negen geluidbronnen.
- Ernstige trillinghinder wordt vooral veroorzaakt door wegverkeer en burens. De trillinghinder door beide, is toegenomen.

INHOUDSOPGAVE

VOORNAAMSTE RESULTATEN	1
1. Inleiding	2
1.1. Korte toelichting significantie	2
2. Mate van ernstige geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder toegenomen	3
2.1. Aandeel ernstige geluidhinder het hoogst in Aadorp en De Riet	4
2.2. Toename aandeel ernstig slaapverstoorden in de Windmolenbroek	5
2.3. Toename aandeel ernstig trillinggehinderden in de Ossenkoppelerhoek	6
3. Toename aandeel ernstige geluidhinder door wegverkeer, burens en treinen	7
4. Toename aandeel ernstige slaapverstoring bij zeven van de negen geluidbronnen	8
5. Ernstige trillinghinder vooral door wegverkeer en burens	9
6. Kaartenboek omgevingslawaaï	11

1. Inleiding

Geluid is een belangrijk onderdeel van de woon- en leefkwaliteit. Ons leven speelt zich af in een wereld vol geluid. Er zijn echter grenzen aan wat nog aanvaardbaar is. Door wetenschappelijk onderzoek is vast komen te staan dat (overmatig) geluid negatieve gevolgen kan hebben voor de gezondheid. Net als vele andere gemeenten heeft de gemeente Almelo geluidbeleid. Uitgangspunt van het beleid is het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat.

Aan de panelleden is gevraagd in welke mate (op een schaal van 0 tot en met 10):

- Men is gehinderd, gestoord, of geërgerd door geluid als men thuis is ('geluidhinder');
- De slaap 's nachts is verstoord door geluid ('slaapverstoring');
- Men is gehinderd, gestoord, of geërgerd door trillingen als men thuis is ('trillinghinder').

In de vraagstelling ging het steeds om de *afgelopen 12 maanden*. Alle scores van de panelleden op de schalen van 0 tot en met 10, zijn omgerekend met vastgestelde formules¹.

Grofweg komt ernstige geluidhinder, slaapverstoring of trillinghinder, op het volgende neer:

"Wanneer iemand op een schaal van 0 tot en met 10, een 8 of hoger heeft ingevuld, is men ernstig geluidgehinderd, ernstig slaapverstoord of ernstig trillinggehinderd."

1.1 Korte toelichting significantie

Significantie is een belangrijke term in onderzoek. Het geeft aan of een verschil tussen uitkomsten echt is, of ontstaan door toeval, bijvoorbeeld door de gehanteerde methode. Om te bezien of de verschillen tussen 2012 en 2017 (én de wijken onderling in 2017) 'werkelijk' verschillen, is in deze rapportage gebruik gemaakt van significantietoetsen. Er bestaat namelijk een marge rondom de resultaten. Zo is bijvoorbeeld 34% niet exact 34%, maar zal dit in de werkelijkheid iets meer of iets minder bedragen. Een bekend voorbeeld van deze onnauwkeurigheid betreft de zetelverdeling bij Tweede Kamerverkiezingen. Deze wordt gepresenteerd tussen de x en y zetels per partij.

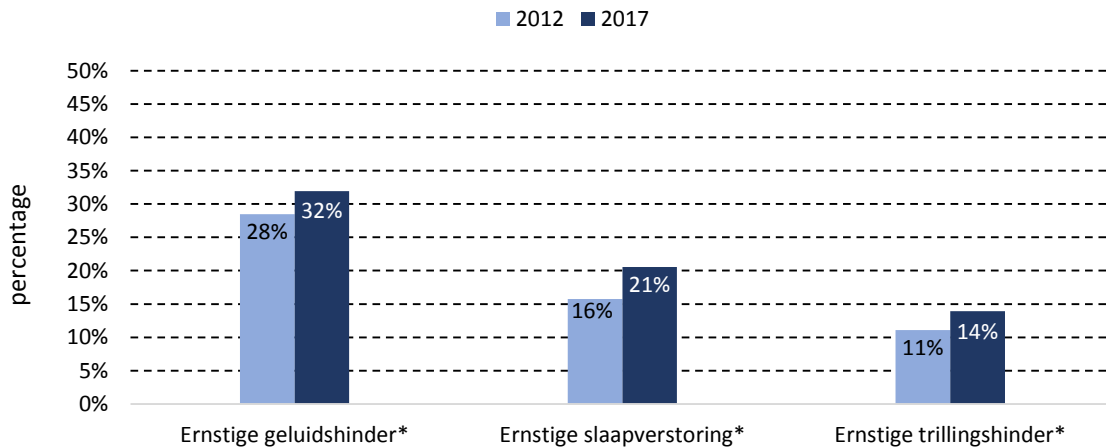
Niet alleen het onderzoek uit 2017, maar ook het onderzoek uit 2012 bevat deze marges. Indien de marges van 2012 en 2017 elkaar overlappen is er sprake van een niet-significant verschil. Overlappen deze marges elkaar niet, dan is er sprake van een significant verschil (in de grafieken aangeduid met een *).

¹ Het is (internationaal) gangbaar om ernstige hinder te definiëren aan de hand van percentages van de antwoordschaal. In dit geval vormen de elf antwoordcategorieën (0 t/m 10) een continue 100% - schaal. Het afkappunt voor ernstige hinder is vastgesteld op 72% van de volledige schaal. Helaas valt de 72% niet precies samen met een antwoordcategorie op de 11-puntsschaal. Daarom worden de scores op de vragenlijsten omgerekend naar ernstige hinder volgens vaste formules (bron: RIVM).

2. Mate van ernstige geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder toegenomen

Van alle panelleden geeft ongeveer een derde (32%) aan ernstige geluidhinder te ervaren. Ongeveer een vijfde van de panelleden (21%) geeft aan ernstig slaapverstoord te zijn en ruim een op de tien panelleden (14%) geeft aan ernstig gehinderd te worden door trillingen. De ervaren geluidhinder verschilt op alle drie de aspecten significant met vijf jaar geleden.

Figuur 1: Percentage ernstig geluidgehinderde, slaapverstoorde en trillinggehinderde panelleden in het algemeen, 2012-2017

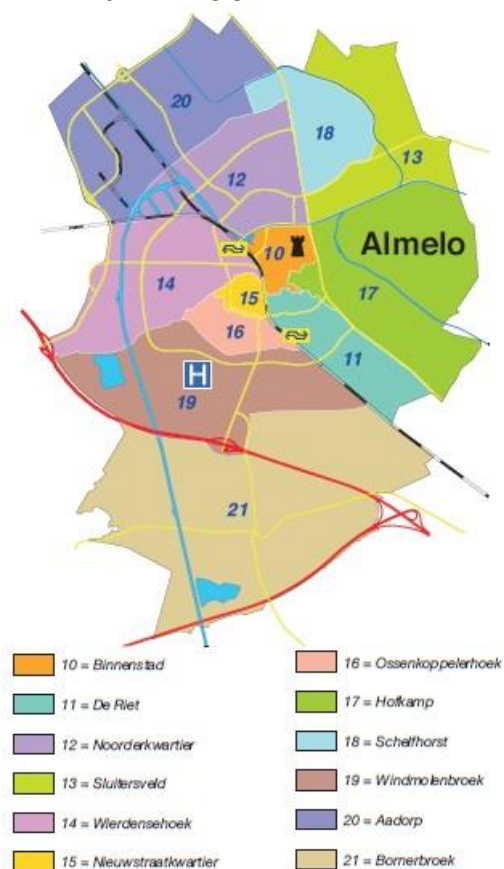

*Significant verschil

2.1 Aandeel ernstig geluidhinder het hoogst in Aadorp en De Riet

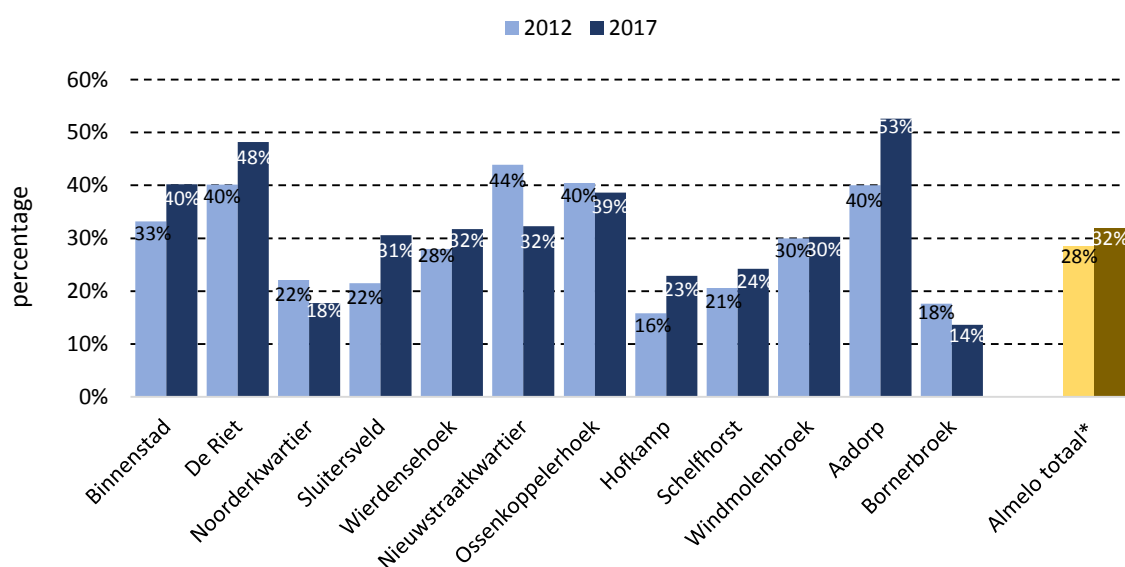
Omdat in deze rapportage ook naar wijkniveau wordt gerapporteerd, is ter verduidelijking onderstaande kaart met de ligging van de Almelose wijken opgenomen.

Kaart 1: Wijkindeling gemeente Almelo

Het percentage ernstig geluidgehinderde panelleden is het hoogst in Aadorp (53%) en de Riet (48%). In 2012 was het percentage geluidgehinderden het hoogst in het Nieuwstraatkwartier (44%), Aadorp, De Riet en de Ossenkoppelerhoek (alle drie 40%). Het percentage ernstig geluidgehinderde panelleden is het laagst in Bornerbroek (14%) en in de wijk Noorderkwartier (18%). In vergelijking met 2012 zijn er geen significante verschillen wat betreft het percentage ernstig geluidgehinderden per wijk. In figuur 2 staat het percentage ernstig geluidgehinderde panelleden per wijk weergegeven voor 2012 en voor 2017.

Figuur 2: Percentage ernstig geluidgehinderde panelleden naar wijk, 2012-2017

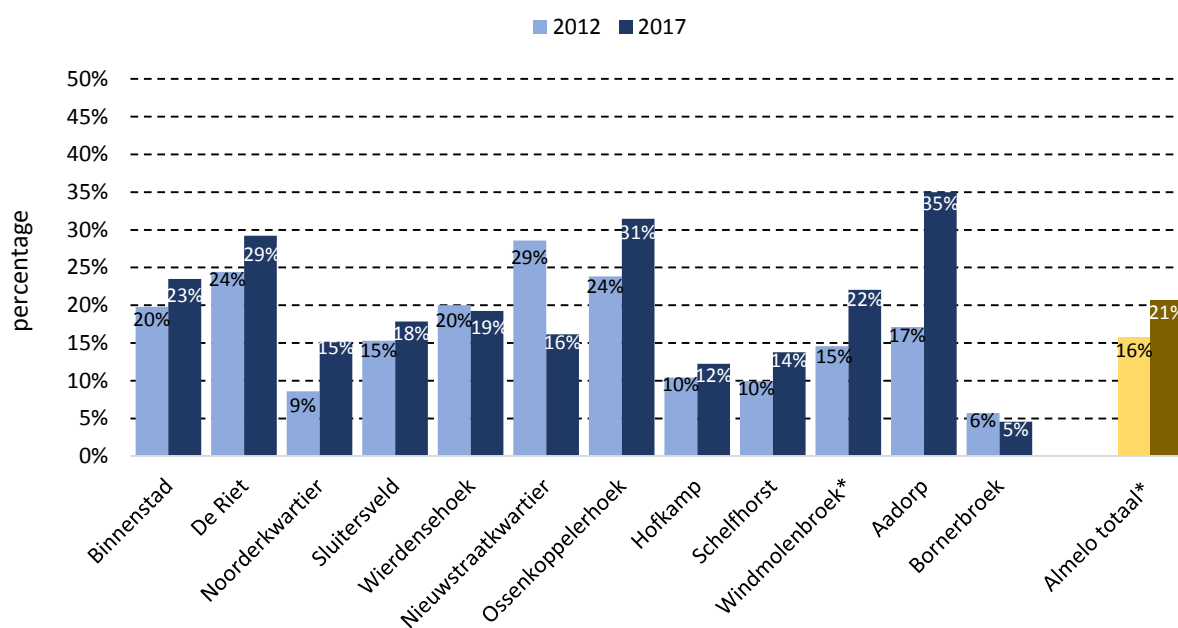

*Significant verschil

2.2 Toename aandeel ernstig slaapverstoorden in de Windmolenbroek

Het percentage ernstig slaapverstoorde panelleden is het hoogst in Aadorp (35%), gevolgd door de Ossenkoppelerhoek (31%) en De Riet (29%). In 2012 was het percentage ernstig slaapverstoorde panelleden het hoogst in de wijk Nieuwstraatkwartier (29%). Het percentage ernstig slaapverstoorde panelleden is tegenwoordig het laagst in Bornerbroek (5%). Vergeleken met 5 jaar geleden is het aantal ernstig slaapverstoorde panelleden significant toegenomen in de Windmolenbroek. In 2012 was 15 procent van de panelleden ernstig slaapverstoord. Dit jaar is 22 procent van de panelleden ernstig slaapverstoord (+7%). In figuur 3 is het percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar wijk weergegeven voor het jaar 2012 en 2017.

Figuur 3: Percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar wijk, 2012-2017

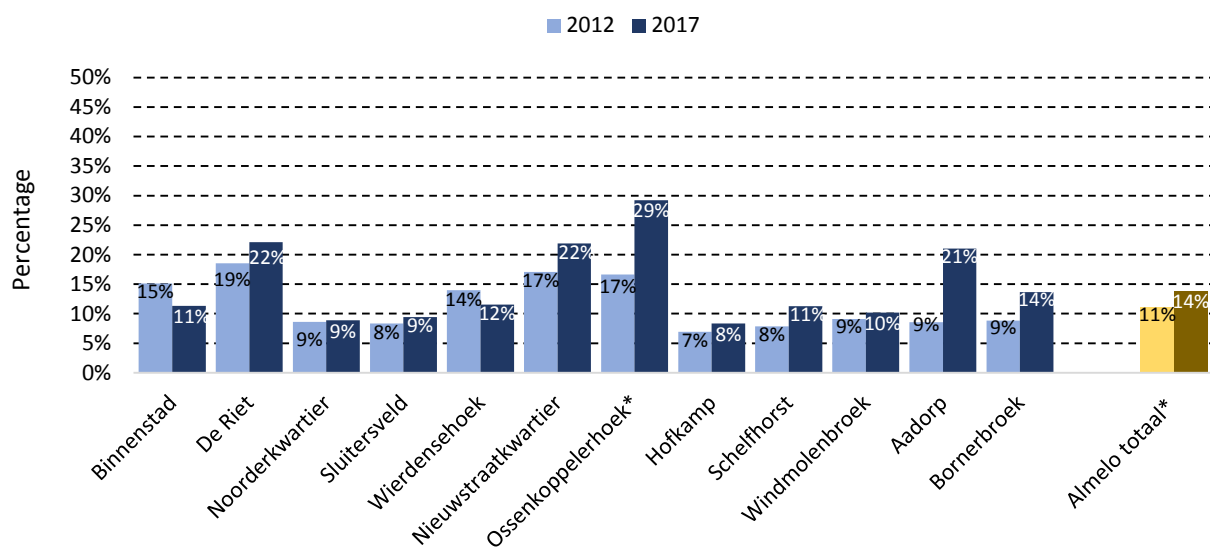

*Significant verschil

2.3 Toename aandeel ernstig trillinggehinderten in de Ossenkoppelerhoek

Het percentage ernstig trillinggehinderte panelleden is het hoogst in de wijk Ossenkoppelerhoek (29%). In 2012 was het percentage ernstig trillinggehinderte panelleden het hoogst in de wijk De Riet (19%). Het percentage ernstig trillinggehinderte panelleden is dit jaar het laagst in de wijk Hofkamp (7%). Het percentage ernstig trillinggehinderte panelleden in de wijk Ossenkoppelerhoek is significant toegenomen sinds 2012. Zie onderstaande figuur 4 voor meer informatie.

Figuur 4: Percentage ernstig trillinggehinderte panelleden naar wijk, 2012-2017

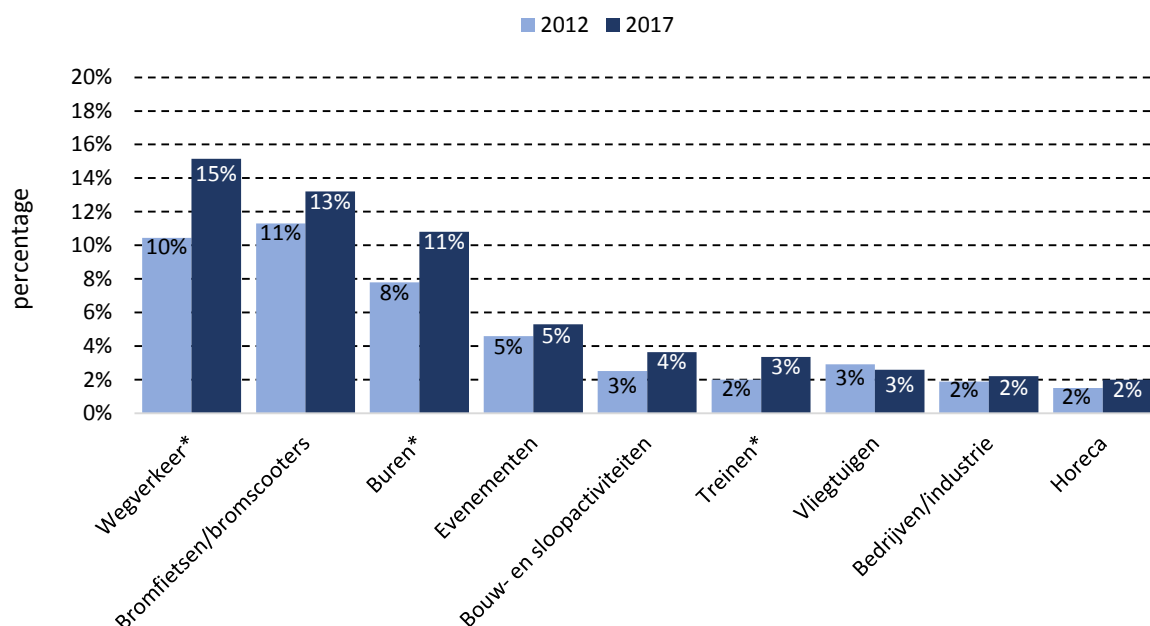

*Significant verschil

3. Toename ernstige geluidhinder van wegverkeer, buren en treinen

De meeste panelleden ervaren ernstige geluidhinder door wegverkeer (15%), gevolgd door bromfietsen/bromscooters (13%) en buren (11%). De minste panelleden ervaren ernstige geluidhinder door bedrijven/industrie en horeca (beide 2%). Het percentage panelleden dat ernstig gehinderd is door wegverkeer (+5%), buren (+3%) en treinen (+1%), is toegenomen sinds 2012. Deze resultaten zijn ook af te lezen in figuur 5. In tabel 1 is de geluidhinder zowel naar bron als naar wijk weergegeven.

Figuur 5: Percentage ernstig geluidgehinderde panelleden naar bron, 2012-2017

*Significant verschil

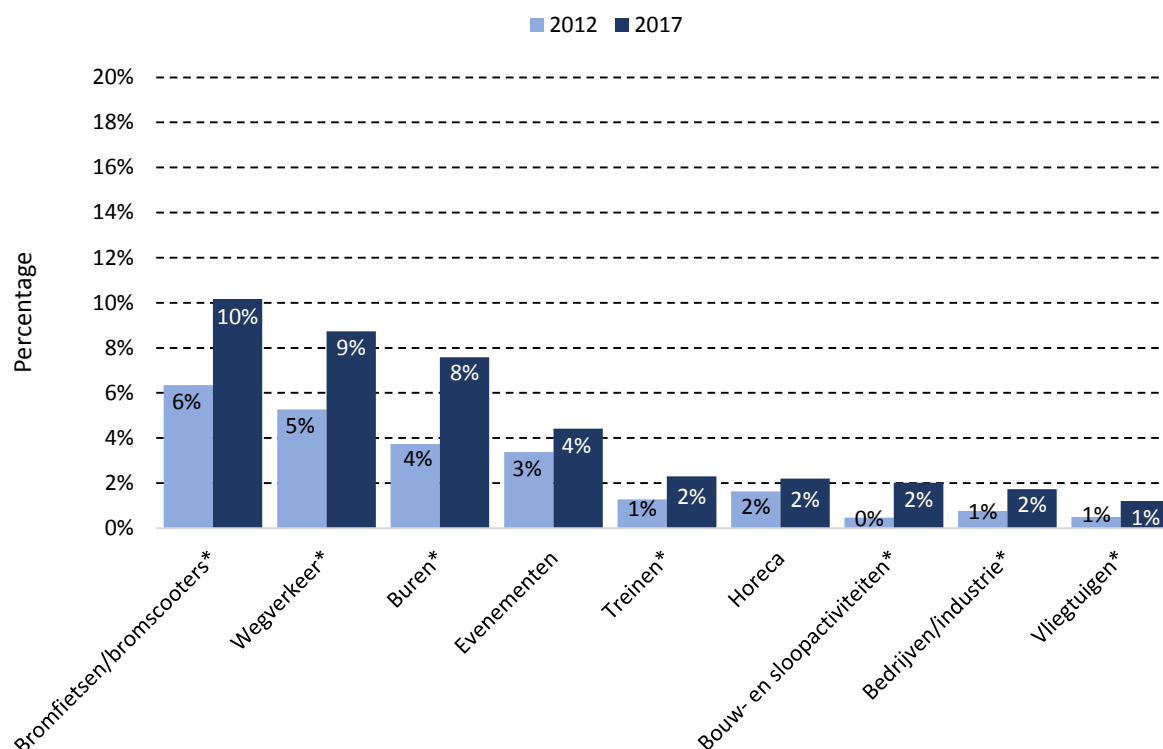
Tabel 1: Percentage ernstig geluidgehinderde panelleden naar bron, Almelo totaal en de drie Almelse wijken met het hoogste aandeel ernstig geluidgehinderden per bron, 2012-2017

Nr.	Geluidbron	Jaar	Almelo %	Wijk 1	Wijk 2	Wijk 3
1.	Wegverkeer*	2017	15%	Aadorp (41%)	Ossenkoppelerhoek (25%)	De Riet (19%)
		2012	10%	Nieuwstraatkwartier (19%)	Bornerbroek (16%)	Windmolenbroek (14%)
2.	Bromfietsen/bromscooters	2017	13%	Aadorp (34%)	Ossenkoppelerhoek (25%)	Wierdensehoek (19%)
		2012	11%	Nieuwstraatkwartier (23%)	Binnenstad (19%)	De Riet (18%)
3.	Buren*	2017	11%	Ossenkoppelerhoek (20%)	Binnenstad (17%)	De Riet (12%)
		2012	8%	Aadorp (17%)	Nieuwstraatkwartier (16%)	Ossenkoppelerhoek (16%)
4.	Evenementen	2017	5%	Ossenkoppelerhoek (18%)	Aadorp (10%)	Binnenstad (10%)
		2012	5%	Nieuwstraatkwartier (13%)	Binnenstad (13%)	De Riet (7%)
5.	Bouw – en sloopectiviteiten	2017	4%	Binnenstad (8%)	De Riet (7%)	Sluitersveld (6%)
		2012	3%	Ossenkoppelerhoek (8%)	Nieuwstraatkwartier (7%)	Binnenstad (4%)
6.	Treinen*	2017	3%	Nieuwstraatkwartier (15%)	De Riet (14%)	Aadorp (12%)
		2012	2%	De Riet (10%)	Nieuwstraatkwartier (5%)	Wierdensehoek (5%)
7.	Vliegtuigen	2017	3%	Aadorp (20%)	De Riet (7%)	Hofkamp (5%)
		2012	3%	Aadorp (11%)	Windmolenbroek (7%)	Wierdensehoek (4%)
8.	Bedrijven/industrie	2017	2%	De Riet (7%)	Ossenkoppelerhoek (5%)	Nieuwstraatkwartier (5%)
		2012	2%	Aadorp (9%)	De Riet (4%)	Sluitersveld (3%)
9.	Horeca	2017	2%	Aadorp (14%)	Binnenstad (5%)	Nieuwstraatkwartier (5%)
		2012	2%	Binnenstad (5%)	Ossenkoppelerhoek (5%)	De Riet (3%)

4. Toename ernstige slaapverstoring bij zeven van de negen geluidbronnen

Het hoogste percentage panelleden is ernstig slaapverstoord door bromfietsen/bromscooters (10%), gevolgd door wegverkeer (9%) en buren (8%). Het aantal panelleden dat ernstig slaapverstoord is door bromfietsen/bromscooters (+4%), wegverkeer (+4%), buren (+4%), treinen (+1%), bouw- en sloopectiviteiten (+2%), bedrijven/industrie (+1%) en vliegtuigen (+0,7%) significant is toegenomen sinds 2012. In figuur 6 is dit overzichtelijk weergegeven. Voor meer informatie over welke geluidsbron de meeste slaapverstoring veroorzaakt in welke wijk, kunt u tabel 2 raadplegen.

Figuur 6: Percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar bron, 2012-2017

*Significant verschil

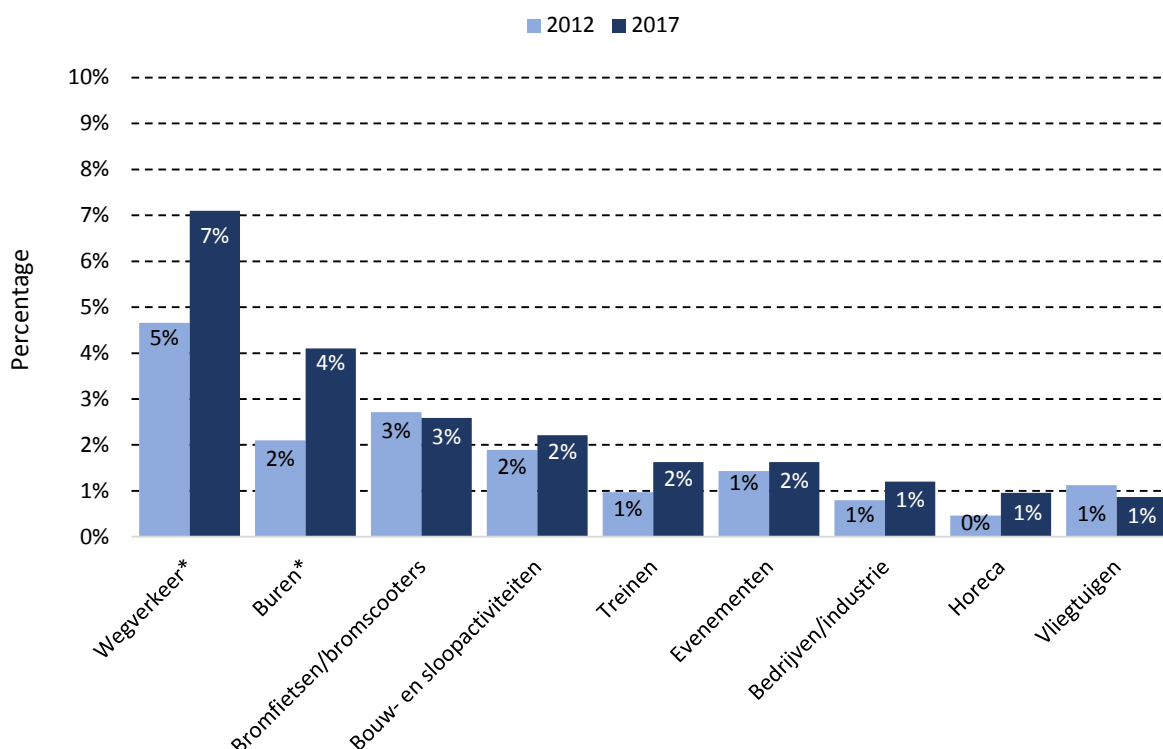
Tabel 2: Percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar bron, Almelo totaal en de drie Almelse wijken met het hoogste aandeel ernstig slaapverstoorden per bron, 2012-2017

Nr.	Geluidbron	Jaar	Almelo %	Wijk 1	Wijk 2	Wijk 3
1.	Bromfietsen/bromscooters*	2017	10%	Aadorp (30%)	Ossenkoppelerhoek (22%)	De Riet (14%)
		2012	6%	De Riet (14%)	Nieuwstraatkwartier (12%)	Binnenstad (8%)
2.	Wegverkeer*	2017	9%	Aadorp (24%)	Ossenkoppelerhoek (14%)	De Riet (12%)
		2012	5%	Nieuwstraatkwartier (12%)	De Riet (7%)	Aadorp (7%)
3.	Buren*	2017	8%	Ossenkoppelerhoek (22%)	Aadorp (12%)	Wierdensehoek (10%)
		2012	4%	Nieuwstraatkwartier (8%)	Ossenkoppelerhoek (8%)	De Riet (7%)
4.	Evenementen	2017	4%	Ossenkoppelerhoek (10%)	Binnenstad (9%)	Aadorp (6%)
		2012	3%	Binnenstad (10%)	Nieuwstraatkwartier (7%)	Hofkamp (4%)
5.	Treinen*	2017	2%	Nieuwstraatkwartier (13%)	De Riet (10%)	Wierdensehoek (5%)
		2012	1%	De Riet (5%)	Wierdensehoek (5%)	Nieuwstraatkwartier (4%)
6.	Horeca	2017	2%	Binnenstad (7%)	Aadorp (6%)	De Riet/Hofkamp (4%)
		2012	2%	Binnenstad (6%)	Wierdensehoek (4%)	Ossenkoppelerhoek (4%)
7.	Bouw – en sloopectiviteiten*	2017	2%	Sluitersveld (5%)	Binnenstad (4%)	Ossenkoppelerhoek (4%)
		2012	1%	Wierdensehoek (2%)	Ossenkoppelerhoek (1%)	De Riet (1%)
8.	Bedrijven/industrie*	2017	2%	De Riet (7%)	Aadorp (4%)	Sluitersveld (4%)
		2012	1%	Aadorp (4%)	Sluitersveld (2%)	Wierdensehoek (1%)
9.	Vliegtuigen*	2017	1%	Aadorp (4%)	De Riet (3%)	Windmolenbroek (2%)
		2012	1%	Aadorp (1%)	Wierdensehoek (1%)	Windmolenbroek (1%)

5. Toename aandeel ernstige trillinghinder van wegverkeer en buren

Uit de resultaten is gebleken dat de meeste panelleden trillinghinder ondervinden van wegverkeer (7%), gevolgd door buren (4%), bromfietsen/bromscooters (3%). Sinds 2012 ervaren meer panelleden trillinghinder van wegverkeer (+2%) en buren (+2%). Met betrekking tot wegverkeer en buren is er een stijging 2 procent. Zie figuur 7 voor het percentage ernstig trillinggehinderde panelleden naar bron. In tabel 3 zijn ook de wijken opgenomen.

Figuur 7: Percentage ernstig trillinggehinderde panelleden naar bron, 2012-2017

*Significant verschil

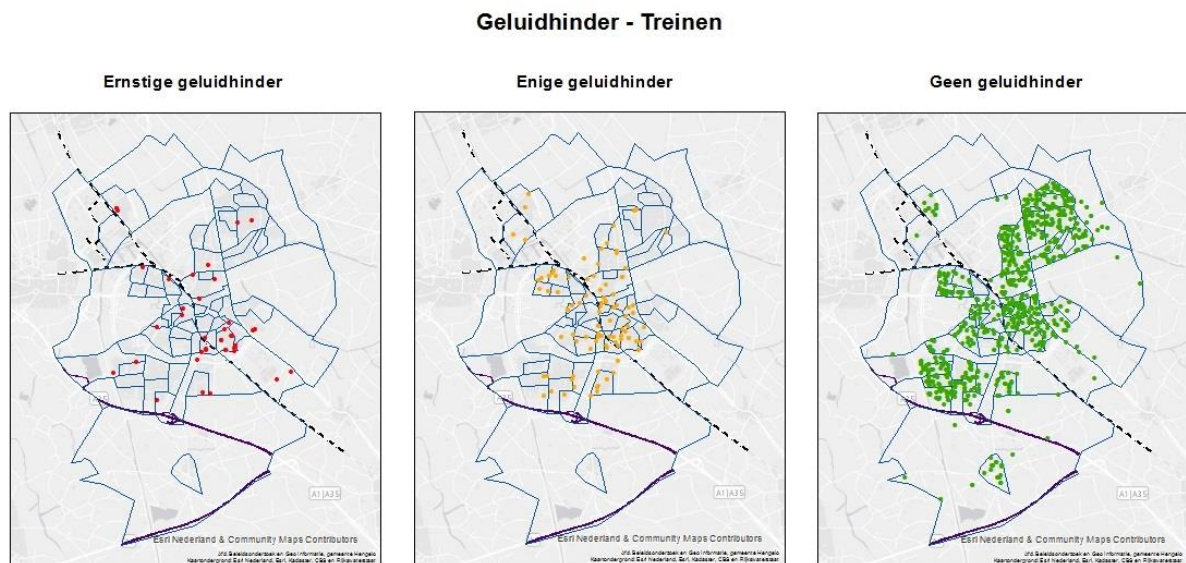
Tabel 3: Percentage ernstig trillinggehinderde panelleden naar bron, Almelo totaal en de drie Almelse wijken met het hoogste aandeel ernstig trillinggehinderden per bron, 2012-2017

Nr.	Geluidbron	Jaar	Almelo %	Wijk 1	Wijk 2	Wijk 3
1.	Wegverkeer*	2017	7%	Aadorp (18%)	Ossenkoppelerhoek (14%)	Nieuwstraatkwartier (12%)
		2012	5%	Bornerbroek (10%)	Nieuwstraatkwartier (10%)	Binnenstad (7%)
2.	Buren*	2017	4%	Ossenkoppelerhoek (15%)	Wierdensehoek (5%)	Windmolenbroek (4%)
		2012	2%	Ossenkoppelerhoek (8%)	Schelfhorst (4%)	De Riet (3%)
3.	Bromfietsen/bromscooters	2017	3%	Ossenkoppelerhoek (9%)	Windmolenbroek/De Riet (3%)	Hofkamp (3%)
		2012	3%	Nieuwstraatkwartier (7%)	De Riet (6%)	Ossenkoppelerhoek (4%)
4.	Bouw- en sloopactiviteiten	2017	2%	Ossenkoppelerhoek (8%)	De Riet (6%)	Binnenstad (4%)
		2012	2%	Nieuwstraatkwartier (7%)	Ossenkoppelerhoek (7%)	Sluitersveld (5%)
5.	Treinen	2017	2%	Nieuwstraatkwartier (10%)	De Riet (4%)	Wierdensehoek (3%)
		2012	1%	Nieuwstraatkwartier (6%)	De Riet (4%)	Wierdensehoek (3%)
6.	Evenementen	2017	2%	Binnenstad (4%)	Schelfhorst (3%)	Hofkamp (2%)
		2012	1%	Binnenstad (5%)	Hofkamp (3%)	Ossenkoppelerhoek (2%)
7.	Bedrijven/industrie	2017	1%	Bornerbroek (6%)	De Riet (5%)	Aadorp (4%)
		2012	1%	Sluitersveld (2%)	Noorderkwartier (2%)	Ossenkoppelerhoek (2%)
8.	Horeca	2017	1%	Hofkamp (4%)	Ossenkoppelerhoek (3%)	Aadorp (2%)
		2012	0%	Binnenstad (3%)	Ossenkoppelerhoek (1%)	Wierdensehoek (1%)
9.	Vliegtuigen	2017	1%	Ossenkoppelerhoek (3%)	Aadorp (2%)	De Riet (2%)
		2012	1%	Aadorp (4%)	Windmolenbroek (2%)	De Riet (2%)

6. Kaartenboek omgevingslawaai

De gemeente Almelo beschikt over geluidbelastingkaarten, waarop de berekende geluidsbelasting op de gevels van woningen ten gevolge van wegen, spoorlijnen en industrieterreinen staat (via de website www.icinity.nl kunt u de kaarten bekijken). Omdat dit een berekende geluidbelasting is, kan niet direct worden gezegd dat de bewoners op die plekken ook daadwerkelijk (ernstige) hinder ervaren. Daarom zijn ook de antwoorden van de panelleden op kaarten gezet². Zo kan de gemeente de 'ervaringen' naast de 'harde gegevens' leggen, waardoor hotspots van (ernstige) hinder nog duidelijker in beeld komen. Ter illustratie staat hieronder een kaart, waarop de mate van ervaren geluidhinder bij panelleden door treinen, staat weergegeven.

Kaart 2: De mate van ervaren geluidhinder bij panelleden door treinen, 2017

3% van de panelleden ondervindt ernstige geluidhinder door treinen. De drie wijken met het hoogste aandeel ernstig geluidgehinderden zijn Nieuwstraatkwartier (15%), De Riet (14%) en Aadorp (8%). Op het kaartje links (in rood) is dan ook te zien dat de hinder zich voornamelijk voordoet rond het spoor. De aanwezigheid van een spoorlijn hoeft overigens niet per se de oorzaak van de hinder te zijn, dat kan ook te maken hebben met bijvoorbeeld de mate van isolatie van de woning.

Van alle geluidbronnen zijn kaarten beschikbaar, zowel voor geluidhinder, slaapverstoring als voor trillinghinder. Zie voor het volledige kaartenboek de bijlage bij deze rapportage. Het kaartenboek is ook te vinden via www.almelopanel.nl → Resultaten → Kaartenboek peiling omgevingslawaai AlmeloPanel 2017.

² In verband met privacy zijn stippen (panelleden) die herleidbaar zijn tot individuele woningen niet opgenomen. Dit zijn vrijwel altijd panelleden woonachtig in het Buitengebied, in buurten waar vrijwel geen woningen staan, of buurten waarvan weinig mensen lid zijn van het AlmeloPanel. Uiteraard zijn de antwoorden wel meegenomen in de rapportage.